

za ovce, pašnik za prešiče itd. Najboljše lege in najbolj obraščeni prostori pašnika odločijo naj se za pašo goveji živini, suhe lege odmerijo naj se ovcam in žebetom, mokrotni prostori pašnika pa prešičem.

Nadalje naj se živina ne goni vsak dan po celem pašnem prostoru, katerega smo ji odločili, marveč naj se ta prostor razdeli v več delov ali kosov in naj se kos za kosom popase.

Kjer bi gospodarstvene, kakor krajevne razmere ne dopuščale razdelitev pašnika za pašo po baži pašne živine, naj se vrsti pašna živina, kakor to letni čas in jakost pašnika kaže. Po govedi se popase prostor lahko z ovcami ali žebeti.

Kjer pa ni priporočljivo, da bi se goveja živina čredila t. j. vrstila v paši z ovcami ali žebeti in je pravilna menjava v porabi paše z različno pašno živino toraj nemogoča, naj se n. pr. skupno z govedo pasejo žebeta ali ovce, zraven prešičev naj se pasejo gosi.

Za prešiče naj se vsigdar določi posebna paša, katero naj se razdeli v nekaj kosov, da se en čas na enem, en čas na drugem kosu pasejo in se med tem časom prvi kos zopet lahko obraste. Gosi pasejo naj se skupno s prešiči.

Kjer se redijo konji v večji meri in se izrejajo žebeta, naj se istim tudi določi posebna paša. Kjer je pa glavna pašna živina goved, kakor pri nas navadno in si izrejamo le za domačo potrebo žebeta, onde se lahko z govedo skupaj pasejo.

Glavna reč pri vsem je ta, da se pašnik — naj je razdeljen za pašo govede, žebet itd. ali pa v celi obsežnosti namenjen za čredenje v paši ali pa za skupno pašo živine, — primerno razdeli in se živina nekaj časa na enem, nekaj časa pa na drugem itd. kosu pase; ko se je n. pr. prvi kos popasel, preide se na drugi kos pašnika; med tem časom se pa prvi kos lahko odpočije in v miru obraste; tedaj je tudi najbolj priložen čas, da se živalski odpadki enakomerno po njem raztrosijo, ki po dežju izprani pašnik kaj dobro pognojijo in tako pridelek pašnika pomnožé. Tako oskrbovan pašnik nam da lahko podvojene in večje pridelke v paši.

Posamezne dele pašnika pa je potreba ograditi. Ograje omogočijo tudi lažje varovanje živine na paši, ker se živina ne razide v ograjenem prostoru, kakor se ji sicer navadno zljubi in pastirjem ni treba toliko dirjati in jo zavračati. Na razdeljenih in ograjenih pašnikih zadostuje toraj manjše število pastirjev.

Ogradé naj se posamezni deli pašnika z živimi mejami in drevesnimi nasadi. Taki nasadi nam dajejo še posebne koristi; oni služijo za bran mrzlim vetrovom ki zadržujejo raščo in sušijo rušo; dajejo blagodejno senco živini ob času, ko solnce močno pripeka, ki ji je tolikanj potrebna za spočitek in mirno prebavanje; oni so tudi pribežališča pred plohami in nevihtami, katerim je živina dostikrat izpostavljena; vrhu vsega nam dajejo pa ograje same na sebi lahko vsakoletne in lepe dohodke.

(Konec prihodnjič.)

Cestno blato dobro gnojilo.

Po mestih pa tudi po glavnih cestah postržejo cestno blato. Da je to blago dobro, vidimo takoj na tem, da po teh kupih, če jih ne odpeljejo, rase kaj vspešno travo. V cestnem blatu se nahajajo izmetki živine, pa tudi cestno blato samo na sebi je vredno, da se pospravi in porabi za gnojenje posebno močvirnih travnikov in njiv. Cestno blato mehanično izboljšuje

zemljo, seveda toliko bolje, kolikor večje vrednosti je bilo kamenje, s katerim se je cesta nasipala. Granitev in posebno bazaltov grušč je velike vrednosti, ker v teh kamninah se nahaja posebno veliko za rastlinsko življenje toliko potrebnega kalija in celo fosforove kisline. Apnenikov grušč je manjše vrednosti, ker ima le malo teh snovi, pač pa dokaj oglenčevo kislega apna, zato pa je cestno blato iz onih cest, katere se nasipajo z apnenim kamenjem, prav porabljev za ilovne in kremenčeve zemlje, katerim pomanjkuje apna, katero je posebno deteljnim, sočivnatim in žitnim rastlinam neobhodno potreben živež. Pa tudi fizikalno tako blato izboljšuje zemljo s tem, da jo ogreva in rahla; zato umni kmetovalci rabijo navadno apno, s katerim potrosijo ilovne zemlje, da jim vsvojijo apnenca, rastlinam toliko potrebne snovi. Apnenec pa dela peščeno zemljo tudi bolj zrezno, zato cestno blato tudi na rahlih zemljah služi v izboljšanje, to je v boljšo zveznost. Oglenčevokislo apno je sicer v navadni vodi zelo malo raztopljivo pa z gnojenjem posebno s hlevskim gnojem, z gnojnico, skretnico i. d. nahaja se dokaj, amonijakalnih solij, katere pa pospešujejo raztopnost apna. Apno pa požira tudi razne kisline posebne spersteninske, kakeršne se posebno v močvirnih zemljah nahajajo. Zato pa tudi vidimo vspeh potrošenja cestnega blata po močvirnih travnikih, na katerih se kmalo prikažejo sladke trave in tudi deteljice. Kdor more naj skrbno spravlja na kup cestno blato in če to polije še z gnojnico, napravil bo prav dobro gnojilo za svoje posebno močvirne senožeti pa tudi za težke zemlje.

Razpis cesarske štipendije

za kmetijsko šolo „Francisco-Josefinum“ v Mödlingu pri Dunaji.

Nj. c. kr. apostoljsko veličanstvo presvitli cesar so darovali iz svoje privatne kase za kmetijsko šolo „Francisco-Josefinum“ v Mödlingu za prihodnji triletni tečaj od 1886/7 l. počenši eno ustanovo (štipendijo) po 250 gold. na leto.

Za sprejem v to šolo je treba:

1. Dovoljenja starišev ali oskrbnikov;
2. starosti najmanj 16 let;
3. dokazov o taki šolski izobraženosti, kakoršnih

je pridobiti po dobro dovršenih spodnjih štirih razredih javnih srednjih šol.

Zelo želeli je tudi dokaza o kakih dejanstvenih na kakem kmetijstvu pridobljenih vednostih.

Prosilci za to ustanovo naj svoje prošnje s potrebnimi prilogami vložijo najdalje do 31. avgusta t. l. pri vodstvu „Francisco-Josefinum“ v Mödlingu, od ktere se dobivajo tudi zavodovi programi.

Štipendisti plačevanja šolnine niso oproščeni.

Od c. kr. ministerstva poljedelstva.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

34.

Kozak zaporoški na obisku.

Pokrajina niže vodopadov Dnjeprovih se je nazivala Zaporožje. Na ti rodovitni ali neobdelani zemlji so stanovali kozaki zaporoški, razdeljeni na „kurenje“. Ko-